

II. část – edukační

<i>Oblasti RVP PV</i>	<i>řazení</i>
1. Dítě a jeho tělo	(1.1., ...1.9.)
2. Dítě a jeho psychika	(2.1., ...2.6.)
3. Dítě a ten druhý	(3.1., ...3.8.)
4. Dítě a společnost	(4.1., ...4.5.)
5. Dítě a svět	(5.1., ...5.7.)

Vysvětlivky zkratk:

DZČ =	didakticky zacílená činnost
SČ =	spontánní činnost
C – DZČ =	cíl didakticky zacílené činnosti
C – DZČpP =	cíl didakticky zacílené činnosti pro pedagoga
C – DZČpD =	cíl didakticky zacílené činnosti pro dítě
Ú – DZČ =	úkol didakticky zacílené činnosti
Ú – DZČpD =	úkol didakticky zacílené činnosti pro dítě
C – SČ =	cíl spontánní činnosti
Ú – SČ =	úkol spontánní činnosti
MP =	metody práce
MPpP =	metody práce pro pedagoga
MPpD =	metody práce pro dítě
INTvO =	interakce v oblastech RVP PV
INTvČ =	integrace v činnostech
POV =	produkt očekávaného výstupu (momentální dosažená míra očekávaného výstupu-směřuje ke kompetenci dítěte)
VN =	vzdělávací nabídka (spontánní činnost, didakticky zacílená činnost)

Za sociální dovednosti jsou považovány např.:

- dohoda
- vzájemná pomoc
- úcta
- respekt
- ohleduplnost
- naslouchání
- přizpůsobení se
- porozumění
- dodržování pravidel
- umění přijmout názor druhých
- schopnost sdělit názor svůj
- tolerance
- podřízení se
- sebeovládání
- prosazení se
- rozdělení se o něco apod.

Když mezi dětmi nastanou sociální problémy, je vhodné využít:

UČITELSKÉ DVANÁCTERO

- ☉ Buďte klidní. Děti musí vědět, že vy máte situaci pod kontrolou.
- ☉ Rozeberte problém bez toho, abyste někoho vinili. Učitelé, kteří obviňují, učí i svoje děti obviňovat.
- ☉ Dejte pocitům dětí jejich pravou hodnotu. Dejte jim prostor, aby mohly otevřeně a upřímně promluvit o svých pocitech.
- ☉ Nevyjadřujte svoje soudy. Děti mají právo mít „špatné“ pocity bez toho, aby pocitovaly zahanbení nebo vinu.
- ☉ Připomeňte dětem, které se často perou, aby se chovaly k ostatním jako k lidem s pocity, ne jako k nepřátelům.
- ☉ Vysvětlete dětem, že obě stojí před problémem, a že mohou spolupracovat na řešení. Jsou to ony proti problému, ne jeden proti druhému.
- ☉ Podpořte děti ve vymýšlení co největšího množství řešení. „Můžeme použít naše mozky na vyřešení toho problému!“
- ☉ Nenuťte je „dát si pusu a odpustit si“ nebo „potřást si rukou“, když samy nechtějí. Takové chování je učí neupřímnosti.
- ☉ Když dítě není schopno kontrolovat svoje chování, nechte je, ať si vybere hru, případně koutek, kde si chce hrát. Dejte dítěti vědět, že si s vámi může promluvit, až se uklidní. Pochvalte sebeovládání dítěte, až se vrátí.
- ☉ Udělejte si čas na vyslechnutí dětí, když se cítí bezmocné, rozzlobené nebo smutné. Můžete být těmi jedinými, kdo si ten čas skutečně najde. Respektujte jejich pocity. Používejte povzbuzující věty typu: „Pověz mi o tom něco.“ nebo „Ty dneska vypadáš nazlobeně.“
- ☉ Čtěte příběhy, ve kterých je mnoho různých konfliktních situací. Pokračujte s otázkami jako: „V čem byl problém? Jak se hrdina postavil k tomu konfliktu? Jak byl nakonec vyřešen? Bylo to dobré řešení? Jak jinak mohly vyřešit ten problém? Měly jste někdy podobný problém? Jak jste se cítily? Jak jste ho vyřešily? Bylo vaše řešení správné? Jaký jste měly pocit, když jste ten problém vyřešily?“
- ☉ Někdy děti nejsou schopny vyřešit problém svými silami. Naučte se mediaci (vyjednávání prostředníků) a používejte ji, když se na vás děti obrátí s prosbou o pomoc.

ÚVODNÍ MOTIVACE – příběh kocoura Starostlíka (maňásek, loutka, plyšová hračka)

„Ahoj děti,

dovolte, abych se představil. Jsem Váš nový kamarád. Jmenuji se kocour Starostlík a bydlím na seníku jedné hodné babičky.

Jsem tak trochu kamarád zvířecí, a tak trochu i lidský. Lidský proto, že mluvím lidskou řečí. Vy jistě víte, že zvířata také mluví, ale jejich řeč je jiná, než lidská, nemá slova. Má jen zvuky, gesta a pohyby a přesto si zvířata vzájemně tak dobře rozumí. Rozumí tomu, co říká pes, když zuřivě vrčí, slepice, když rychle a hlasitě kdáká a co říká kocour, když spokojeně vrní.

U lidí je to složitější. Lidé sice mluví hodně, ale někdy jim ostatní vůbec nerozumí. Vlastně tomu někdy nerozumí ani oni sami. Někdy tvrdí, že jsou veselí, ale neumí se zasmát. Jindy zase křičí a přitom všichni stojí tak blízko u sebe, že musí slyšet i šeptání. No a někdy kolem sebe chodí a nemluví vůbec, já tomu vůbec nerozumím. Pro mě je lidská řeč někdy hodně divná.

A to mi dělá starosti. Přál bych si, aby se lidé k sobě chovali mile a slušně. Aby se uměli dohodnout, když chtějí dělat stejné věci, aby na sebe nekřičeli, když je zrovna něco

jinak, než by si přáli. Prostě aby byli k sobě ohleduplní a vycházeli si vsříc, potom budeme všichni „opravdově“ veselejší a náš život bude příjemnější. Co myslíte?

Pojďme to zkusit! Pojďme si hrát na svět plný vstřícných kamarádů. Budeme na sebe milí, budeme si vzájemně pomáhat a já myslím, že se budeme všichni cítit mooooooc dobře. Protože ten, kdo se cítí dobře, ten je i pořád zdravý. A kdo je zdravý, může si hrát s kamarády, jezdit na kole, chodit do lesa, jezdit na výlety a z toho všeho mít hezké vzpomínky a zážitky. Ty potom může říct svým kamarádům a oni mu povědí zase ty své. Každý se tak dozví něco nového o tomto světě. Tak pojďte, budeme si hrát.“

NÁMĚTY EDUKAČNÍCH ČINNOSTÍ

DÍTĚ A JEHO TĚLO

1.

Vagónky

Ocásková honička

Čaruji se zvířátka

Vysvobozovací honička

Vítr v korunách stromů

Na domeček

Kdo udrží rovnováhu

Na šáteček

Most přátelství

JSME KAMARÁDI
A MÁME SE RÁDI
(dovednosti k řešení sociál. problémů)

☀ 1.1.

VN: pohybová aktivita

Pohybová hra: Vagónky

- děti se pohybují vsedě bez pomoci paží po podlaze (vagónky; koho „cestou“ potkají, tomu se představí jménem, příjmením, SD popř. i místem bydliště) (Karásková, str. 28)

☀ 1.3.

VN: pohybová aktivita

Hra pohybová: Čarují se zvířátka

Začíná se v lehu, učitelka má kouzelnou hůlku a začarovává (zařikadlo) děti do podoby zvířat (nejdříve celou třídu v jedno stejné, potom třeba půl třídy v jiné, potom mohou být děti začarovány ve skupinách do určitého zvířete stejně), děti zaujmají dle svého uvážení polohu zvířete, projevují se zvuky a gesty i pohyby zvířete. Učitelka volí vždy jedno zvíře – „dravec“ a „lovená zvěř“ (např. kočka X myš). Po určité době učitelka řekne „DŽUNGLE“ a dravec začíná pronásledovat svou kořist = vždy jsou určena alespoň dvě místa úkrytu pro lovenou zvěř.

(*Košťátková, str. 124*)

C – DZCpP: nacvičovat rychlé pohybové reakce dětí a současně procvičovat svalové skupiny dětského organismu v různých polohách

C – DZČpD: naučit se rychlé reakci v jiné poloze než běžné současně s koordinací těla

Ú – DZČpD: procvičovat pohyb v různých polohách, nacvičovat nízký start z jiné polohy

MPpP: slovní – monologická – vysvětlování

názorně demonstrační – předvádění, demonstrace obrazů statických

MPpD: praktická – nácvik pohybových dovedností

INTvO: 2., 3., 4.,

INTvČ: 1.2., 1.5., 1.6., 4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 5.1., 5.2., 5.3., 5.4., 5.5., 5.6.

POV: správná koordinace těla při změnách poloh, rychlý start;

míra podřízení se, dodržování pravidel při honičkách

---

plněno dne:
pedagoga)

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro

formulář viz 1.1.

☀ 1.4.

VN: pohybová aktivita

Kooperativní hra: Honička vysvobozovací

- podle počtu hráčů a velikosti prostoru stanovíme 1–3 čaroděje/nice; honiči-čarodějové/nice běhají a dotýkají se dětí, které zůstávají stát (verze složitější – s rozkročenýma nohama) protože jsou začarovaní; jiné děti je vysvobozují dotykem (podlezením).

(*Košťátková, str. 129*)

C – DZCpP: zdokonalovat dovednosti dětí v oblasti hrubé motoriky, vést k procvičování pravidel společenského soužití v praktickém životě – vzájemná spolupráce, tolerance

C – DZČpD: naučit se spolupracovat při pohybových aktivitách

Ú – DZČpD: tolerovat druhého a vzájemně spolupracovat při pohybových aktivitách

MPpP: slovní – monologická – vysvětlování

názorně demonstrační – předvádění

MPpD: praktická – nácvik pohybových dovedností

INTvO: 2., 3., 4., 5.,

INTvČ: 2.1., 2.4., 2.5., 3.5., 5.3.

POV: vzájemná spolupráce při pohybových hrách, vzájemná tolerance bez individ.výběru

---

plněno dne:

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro pedagoga)

formulář viz 1.1.

☀ 1.5.

VN: pohybová aktivita

Hra zklidňující, dechová, dotyková: Vítr v korunách stromů

Děti ve dvojicích sedí zády u sebe, při nádechu se opírají o záda kamaráda, předvádí různé druhy větrů (lehký vánek, větřík, vítr, silný vítr, meluzína... apod. – dle audio nahrávky), veškerý pohyb doprovází správné dýchání (nádech a dotyk druhého-výdech a uvolnění), pohyb i dýchání je prováděno rytmicky stejně dle určeného druhu větru, který děti poslouchají z audio nahrávky.

C – DZČpP: podporovat nácvik správného dýchání dětí, podporovat u dětí zdravé životní návyky-relaxační; rozvíjet jejich schopnosti vytvářet citové vztahy, rozvíjet je a učit plně prožívat

C – DZČpD: naučit se správnému dýchání, mít schopnosti vytvářet si citové vztahy, rozvíjet je na základě vlastního prožitku

C – DZCpD: učit se správně dýchat, učit se vytvářet citové vztahy respektováním druhého

MPpP: slovní – monologická – vysvětlování
názorně demonstrační – předvádění

MPpD: praktická – nácvik pohybových dovedností

INTvO: 2., 3., 5.

INTvČ: 1.6., 1.8., 2.2., 5.3., 5.4., 5.5.

POV: relaxace organismu se správným dýcháním, respekt k druhému

---

plněno dne:

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro pedagoga)

formulář viz 1.1.

=====
=====

☀ 1.6.

VN: pohybová aktivita

Protahovací cvičení: Na domeček

Děti ukazují pohyb dle „slovního průvodce“ (v kleku):

Byl jeden domeček (klek a „stříška z paží“)

v tom domečku stoleček (vzpor klečmo)

na stolečku mistička (prohnutý vzpor klečmo)

v té mističce rybička (leh na břicho, mírně zvednout nohy, paže zapažit jako ploutve)

rybku snědla kočička (vyhrbený vzpor klečmo a protáhnout hrudník k zemi)

je tlustá, jak kulička (schoulit se do klubíčka – v kleku, na boku, na zádech)

(Dvořáková, str. 88)

C – DZČpP: podporovat osobní pohodu dětí, vytvářet jim prostředí pohody a bezpečí; podporovat jejich komunikativní dovednosti v neverbálních projevech

C – DZČpD: osvojovat si dovednosti k podpoře osobní pohody a bezpečí, procvičovat koordinaci pohybu se změnami pohybů a poloh, rozvíjet komunikativní dovednosti v neverbálním projevu

Ú – DZČpD: učit se prožívat radost s pohybu, přispívat tak k pohodovému prostředí; neverbálně se projevovat

MPpP: slovní – monologická – vysvětlování
názorně demonstrační – předvádění

MPpD: praktická – nácvik pohybových dovedností

INTvO: 2., 3., 4., 5.

INTvČ: 1.5., 1.8., 1.9., 2.2., 4.2., 4.3., 4.4., 5.2.

POV: relaxace, zklidnění=pohodové, zdravé prostředí, správné dýchání; neverbální komunikace + naslouchání, podřízení se

---

plněno dne:

pedagoga)

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro

formulář viz 1.1.

☀ **1.7.**

VN: pohybová aktivita

Hra na uvolnění napětí: Kdo udrží rovnováhu

Dvojice dětí stojí na balanční desce, hledí si do očí a snaží se o dokonalou koncentraci a ovládnutí vlastního těla; když už hráči stojí poměrně jistě, vyzkoušejí si „pevnost“ svých postojů a mohou je vzájemně porovnat; po jakémkoli dohodnutém zvukovém signálu se chytí vzájemně za paže, na další signál se mohou začít divoce houpat sem tam, ale nesmějí se vzájemně vytlačovat z desky; pokud se některý z nich dotkne nohou podlahy, hra končí.

(Erkert, str. 30)

C – DZČpP: rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost dětí, jejich pohybový aparát v netradičních pohybových činnostech; rozvíjet dětské sebeovládání a dodržování pravidel

C – DZCpD: rozvoj fyzické i psychické zdatnosti, naučit se dodržovat dohodnutá pravidla; zvládat sebeovládání

Ú – DZCpD: rozvíjet svou fyzickou zdatnost; procvičovat sebeovládání a dodržování pravidel

MPpP: slovní – monologická – vysvětlování
názorně demonstrační – předvádění

MPpD: praktická – nácvik pohybových dovedností

INTvO: 2., 3.

INTvČ: 1.5., 1.6., 1.8., 1.9., 2.2.

POV: zvládnutá míra fyzické kondice, zvládnutá míra sebeovládání, dodržování pravidel

---

---

plněno dne:

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro pedagoga)

formulář viz 1.1.

☀ **1.8.**

VN: pohybová aktivita

Pocitová HPH: Na šáteček (Mišurcová, Hudebně pohybové hry v MŠ)

*Mám šáteček, mám,
komu já ho dám?
Žádnému jinému,
jenom svému milému,
tomu já ho dám,
toho ráda mám.*

Děti se drží za ruce a chodí po kruhu; v opačném směru uvnitř kruhu chodí vybrané dítě (děti) s šátečkem v ruce; po ukončení písně si vybere kamaráda, rozprostře šáteček před něj na zem, oba si na něj kleknou a vzájemně se pohladí.

C – DZČpP: rozvíjet pohybové schopnosti dětí a zdokonalovat jejich dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky, podporovat jejich pozitivní vzájemné vztahy i mezi pohlavím-
úcta; podporovat vytváření prosociálních postojů u dětí

C – DZČpD: zdokonalovat pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky; naučit se vědomě užívat prosociální postoje k druhému

Ú – DZČpD: rozvíjet si dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky, rozvíjet si prosociální postoje k druhému

MPpP: slovní – monologická – vysvětlování
názorně demonstrační – předvádění

MPpD: praktická – nácvik pohybových dovedností

INTvO: 2., 3., 4., 5.

INTvČ: 1.5., 1.6., 1.8., 1.9., 2.1., 2.2.

POV: zdokonalení pohybových dovedností, relaxace, pozitivní vztahy mezi pohlavími

---

plněno dne:

pedagoga)

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro

formulář viz 1.1.

☀ 1.9.

VN: pohybová aktivita

Relaxační hra s písní: Most přátelství

Děti si stoupnou proti sobě a ve dvojicích se chytanou za ruce, ve vzpažení „utvoří most“, poslední dvojice proběhne pod mostem, podbíhá se tak dlouho, až se všichni vystřídají (děti běh kamarádů doprovází jakoukoliv rytmickou písní).
(Schmidt, str. 40)

C – DZČpP: vytvářet zdravé životní postoje dětí, jako základ pro zdravý životní styl, podporovat činnosti relaxační a odpočinkové, které zajišťují zdravou atmosféru a pohodu prostředí; učit děti naslouchání si a přizpůsobení se druhému.

C – DZČpD: naučit se spoluúčasti na utváření zdravých životních postojů, naučit se aktivně relaxovat a společně se podílet na zdravé atmosféře pohodovém prostředí nasloucháním si a vzájemným porozuměním.

Ú – DZČpD: aktivně relaxovat a spolupodílet se na pohodovém prostředí, učit se naslouchat a porozumět druhému.

MPpP: slovní – monologická – vysvětlování
názorně demonstrační – předvádění

MPpD: praktická – nácvik pohybových dovedností

INTvO: 2., 3., 4., 5.

INTvČ: 1.5., 1.6., 1.8., 1.9., 2.1., 2.2.

POV: pozitivní vzájemné vztahy mezi dětmi

---

plněno dne:

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro pedagoga)

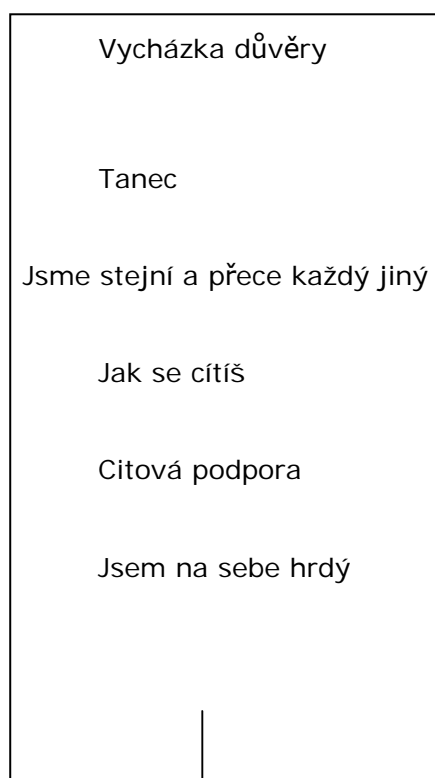
formulář viz 1.1.

2.

JSME KAMARÁDI
A MÁME SE RÁDI

(dovednosti k řešení sociálních problémů)

☀ 2.1.

VN: smyslová a dotyková hra

Vycházka důvěry (Schmidt, str. 36)

Děti se rozdělí do dvojic, jedno má zavázané oči, druhé je průvodcem procházky, které vede „slepé“ dítě; průvodce by měl dát vedenému dítěti osahat vše, co cestou míjí (stromy, listí, trávu, kameny...)

(Schmidt, str. 36)

C – DZČpP: rozvíjet dovednosti dítěte k sebevyjádření

Děti nakreslí na formát papíru svou postavu, vybarví, vystříhnou a pojmenují novým příznačným jménem (např. Lucie Rozchechtaná, Alešek Smutný apod.); rozloží obrázky dokola herny, prohlíží si je a posuzují fyziologickou skladbu (všichni máme hlavu na kývání, ruce na hlazení, nohy na běhání), jsme všichni stejní a přece každý jiný, každého z nás něco jiného rozveselí, rozpláče, rozesmutní, rozzuří. Povídáme si o svých pocitech, o tom co a jak na nás působí, co to v nás vyvolává.

C – DZČpP: rozvíjet dovednosti dětí v sebevyjádření, schopnosti samostatného vystupování a vyjadřování verbálním i neverbálním.

C – DZČpD: zvládat samostatné vystupování a vyjadřování se (verbální i neverbální)

Ú – DZČpD: učit se samostatnému vyjádření pocitů (verbálně i neverbálně)

MPpP: slovní – monologická – vyprávění, vysvětlování
slovní – dialogická – rozhovor

MPpD: názorně demonstrační – pozorování, předvádění
praktická – nácvik dovedností

INTvO: 1., 3., 4., 5.

INTvČ: 1.5., 2.2., 2.3., 2.4., 3.1.

POV: sebepojetí dítěte v prakticko-tvůrčí činnosti

---

plněno dne:

pedagoga)

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro

---

formulář viz 2.1.

☀ 2.4.

VN: pocitová hra:

Jak se cítíš?

Hrajeme hru na pocity; po třídě jsou rozmístěny obrázky (fotky), které zobrazují různé pocity v obličejích lidí, děti popisují, co vidí, jak se asi daný člověk cítí, co toho mohlo být příčinou; učitelka dá pokyn, aby se všichni zamysleli, jak se dnes cítí, může připomenout i konkrétní situace dne, kdy děti projevovaly nějaké pocity-děti se samostatně přiřazují k daným lidem s pocity (dodatečně je popisují a vysvětlují (jsem šťastný – protože, smutný..., rozzlobený..., ustrašený...)).

Diskutujeme o tom, že je krásné kolik různých pocitů lidé mají, je to v pořádku, že se cítí dobře i špatně, vesele i smutně. JE V POŘÁDKU UKÁZAT SVÉ POCITY. Můžeme srovnávat projevy pocitů zvířat (kocoura) a lidí.

C – DZČpP: rozvíjet u dětí řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní, rozvíjet jejich vnímání a prožívání sebe samého i vnímání pocitů druhých

C – DZČpD: naučit se ovládat komunikativní dovednosti receptivní

Ú – DZČpD: učit se samostatnému vyjádření pocitů rozvíjet si řečové schopnosti v kultivovaném projevu

MPpP: slovní – vysvětlování

slovní – dialogická – diskuse

názorně demonstrační – pozorování, předvádění, demonstrace obrazů statických

MPpD: slovní – dialogická – diskuse

praktická – nácvik dovedností

INTvO: 3., 4., 5.,

INTvČ: 1.5., 2.2., 2.3., 2.4., 3.1.

POV: verbální komunikace a receptivní dovednosti-vlastní pocity

---

plněno dne:

pedagoga)

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro

formulář viz 2.1.

☀ 2.5.

VN: přehrávání situací

Citová podpora

Přehráváme běžnou každodenní situace při hrách dětí (postavy mají změněná jména – nejlépe, když se ve třídě vůbec nevyskytují; Dan si chce hrát s kostkami a chce si s Jirkou stavět; Jirka mu odpoví – *běž pryč, já si s miminama nehraji*.....diskutujeme o pocitech Dana.

Učitelka vypráví, jak auto přejelo na cestě zajíce ... diskutuje se o pocitech učitelky, která událost shlédla na vlastní oči.

Toník vzal Ivě míč a řekl – s holkama si nehraji, neumějí si hrát pořádně s míčem..., diskutujeme o vzájemných hrách.

C – DZČpP: rozvíjet řečové schopnosti dětí i jazykové dovednosti receptivní, podporovat u dětí vnímání pocitů druhých.

C – DZČpD: správně pojmenovat pocity druhých, rozvíjet si komunikativní dovednosti.

Ú – DZČpD: umět vyjádřit pocity druhých s využitím svých řečových schopností a jazykových dovedností.

MPpP: slovní – monologická – vyprávění, vysvětlování
slovní – dialogická – diskuse

MPpD: slovní – dialogická – diskuse
názorně demonstrační – pozorování, předvádění
praktická – nácvik dovedností

INTvO: 1., 3., 4., 5.,

INTvČ: 1.5., 2.2., 2.3, 2.4., 3.1.

POV: pojmenování pocitů druhého, kultivovaný projev

---

plněno dne:

pedagoga)

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro

formulář viz 2.1.

☀ 2.6.

VN: pocitová hra

Jsem na sebe hrdý

Jsme hrdí na to, když samostatně něco zvládneme (sami se správně oblečeme, uklidíme po sobě hračky a nečekáme za to žádnou odměnu), třeba se naučíme zavazovat tkaničky. Kocour Starostlík se to naučil, a je na sebe opravdu patřičně hrdý, ukáže vám, jak to zvládl; potom předvádějí i ostatní děti – vzájemně se pochválíme a sdělíme si, jaký z toho máme pocit; pocity sdělují i děti, které to ještě neumí; vzájemně se podpoříme a dohodneme se, kdy by to ostatní mohly zvládnout (děti si určí termíny samy... do divadelního představení.... do vánoc... apod.).

C – DZČpP: rozvíjet u dětí komunikativní dovednosti, podporovat získávání schopností záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

C – DZČpD: rozvíjet si komunikativní dovednosti, záměrně se naučit ovlivňovat vlastní situaci

Ú – DZČpD: umět se verbálně vyjádřit, učit se ovlivňovat vlastní situaci

MPpP: slovní – monologická – vysvětlování
slovní – dialogická – diskuse

MPpD: slovní – dialogická – diskuse
praktická – nácvik dovedností

INTvO: 1., 3.,

INTvČ: 2.3, 2.4., 2.5., 3.1., 3.2., 3.8.

POV: pocit hrdosti ze samostatné sebeobslužné činnosti, formulace citové podpory pro kamaráda

---

plněno dne:

pedagoga)

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro

formulář viz 2.1.

NÁMĚTY EDUKAČNÍCH ČINNOSTÍ

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

3.

konflikty řešíme dříve
než nastanou

jsme zodpovědní
zato co děláme

Kámen, Nůžky, Papír

střídání se

vypadáš vesele X smutně

Pan Ejchuchu a Pan Achich

Čtyři kamarádi

kresba jednou tužkou

**JSME KAMARÁDI
A MÁME SE RÁDI**
(dovednosti k řešení sociálních problémů)

☀ 3.1.

VN: aktuálně zacílená didaktická činnost

Hra s pravidly: Konflikty řešíme předem, než nastanou

Diskutujeme s dětmi o tom, jak společně předejít nedorozuměním, následným hádkám mezi dětmi (o hračky, o roli ve hře atd.); pozorně nasloucháme a simulujeme situaci tak, abychom společně stanovili, posléze užívali a vědomě se řídili pravidly soužití:

- ☉ jasně říct, co potřebuji
- ☉ pozorně naslouchat druhým
- ☉ dát ostatním najevo, jak se cítím
- ☉ snažit se porozumět i ostatním, jak se cítí
- ☉ překonat plachost a jasně se postavit za svoje práva
- ☉ naučit se respektovat práva ostatních
- ☉ kontrolovat své chování
- ☉ naučit se dělat kompromisy (střídat se v roli ve hrách, půjčovat si hračku)
- ☉ stát se zodpovědným za svoje chování

C – DZČpP: podporovat u dětí získávání dovedností k záměrně řízenému chování a ovlivňovat tím vlastní situaci, naučit děti spolupodílet se na vytváření pravidel a vést je k jejich dodržování

C – DZČpD: záměrně se naučit ovlivňovat vlastní situaci

Ú – DZČpD: svým postojem a vzájemnou komunikací přispět ke spoluvytvoření pravidel třídy, učit se ovlivňovat a tím i zvládat vlastní situaci

MPpP: slovní – dialogická – diskuse

MPpD: slovní – dialogická – diskuse
názorně demonstrační – předvádění
praktická – nácvik dovedností

INTvO: 1., 2., 4., 5.

INTvČ: VE VŠECH NABÍDNUTÝCH ČINNOSTECH

POV: vlastní podíl na spoluvytvoření pravidel třídy – spolupodílení se, přizpůsobení, dodržování

---

plněno dne:

pedagoga)

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro

Ú – DZČpD byl splněn:

zcela

nebyl

částečně

- Seznámily se děti s nějakou novou sociální dovedností, se kterou?
- Procvičily si děti některou ze sociálních dovedností, kterou?
- Upevnily si některou ze sociálních dovedností, kterou?
- Řešily děti v činnosti nějaké neadekvátní chování kamaráda?
- Jak neadekvátní chování vypadalo – projevy verbální i neverbální?
- Jaké bylo řešení?

☀ 3.2.

VN: pocitová hra

Jsme zodpovědní za to, co děláme

Kocour Starostlík a kočka Justýna

Jednou si tak skotačila kočka Justýna na starém vysokém ořechovníku. Běhala si z větve na větev tak rychle, že několik oříšků nechtě, ale přece jen odpadlo na zem. Pod stromem zobal žízaly kohout a jeden z ořechů jej zasáhl přímo do zad.

„Jau, kdo mne to uhodil, ohromně mne rozzlobil“ zakokrhla a začal honit kachnu a dorážet na ní.

„Jau, kdo mne uhodil, ohromně mne rozzlobil“ a štouchla žábu.

„Jau, kdo mne uhodil, ohromně mne rozzlobil“ a plácla psa.

„Jau, kdo mne uhodil, ohromně mne rozzlobil“ a kousl kočku do ocasu.

Povídáme si o tom, co se stalo, když ořech spadl na kohouta:

- jestli kočka, i když nechtěla, dokázala nést zodpovědnost za to, co zapříčinila
- jak se postupně chovalo zvířátka jedno k druhému
- jak to ovlivní ostatní, když přijde někdo do třídy nazlobený, a jak to ovlivní, když přijde někdo do třídy veselý

POUČENÍ: Když dokážeme být zodpovědní za svoje činy, pak se my i lidé kolem nás budou cítit dobře. Když jsme nezodpovědní, cítíme se špatně a stejně tak se cítí i lidé kolem nás.

C – DZČpP: podporovat u dětí chování podle předem stanovených pravidel ve vztahu k druhému, posilovat u dětí prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem

C – DZČpD: záměrně se naučit chovat podle předem stanovených pravidel

Ú – DZČpD: učit se ovlivňovat svoje chování podle předem stanovených pravidel

MPpP: slovní – monologická – vyprávění

slovní – dialogická – diskuse

názorně demonstrační – demonstrace obrazů statických

MPpD: slovní-diskuse

názorně demonstrační – pozorování, předvádění

praktická – nácvik dovedností

INTvO: 2., 4., 5.

INTvČ: 2.3., 2.4., 2.6., 3.1., 3.2., 3.8., 4.5.

POV: mravní ponaučení – dodržování pravidel společného soužití

---

plněno dne:

pedagoga)

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro

formulář viz 3.1.

Jednoduché problémy každodenních nedorozumění dětí mohou být důsledkem neefektivně plynoucího času, stráveného dohadováním a vzájemným osočováním kdo si začal, popřípadě kdo je vinen. Následující jednoduché hry slouží k ukončení situace „losovacím směrem“.

☀ 3.3.

VN: spontánní činnost, prvotně didakticky zacílená činnost

Hra spravedlnosti: Kámen, nůžky, papír

(pěst je kámen, natažená dlaň je papír, dva vystrčené prsty jsou nůžky)

C – DZČpP: podporovat u dětí chování a jednání podle předem stanovených pravidel

C – DZČpD: záměrně se naučit respektovat předem stanovená pravidla

Ú – DZČpD: vědomě se chovat se podle předem stanovených pravidel

MPpP: slovní – monologická – vysvětlování

MPpD: praktická – nácvik dovedností

INTvO: 1., 2.

INTvČ: 3.1., 3.2. a v běžných situacích nedorozumění

POV: respektování pravidel, vzájemná samostatná dohoda

plněno dne:

pedagoga)

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro

ZHODNOCENÍ PRŮBĚŽNÉ, KAŽDODENNÍ

Jednoduché problémy každodenních nedorozumění dětí mohou být důsledkem neefektivně plynoucího času, stráveného dohadováním a vzájemným osočováním, kdo si začal, popřípadě kdo je vinen. Následující jednoduché hry slouží k ukončení situace „losovacím smírem“.

☀ 3.4.

VN: spontánní činnost, prvotně didakticky zacílená činnost

Hra spravedlnosti: Střídání se

Pomocníkem bude kuchyňský „budík“, který po uplynutém čase zazvoní; po dohodě předem stanoveného domluveného času se děti samostatně a zodpovědně budou střídavě činnosti, u hračky, na kole apod.

C – DZČpP: upevňovat u dětí chování a jednání podle předem stanovených pravidel

C – DZČpD: záměrně se naučit respektovat předem stanovená pravidla

Ú – DZČpD: chovat se vědomě podle předem stanovených pravidel

MPpP: slovní – monologická – vysvětlování

MPpD: praktická – nácvik dovedností

INTvO: 1., 2., 4., 5.

INTvČ: 3.1., 3.2., 3.4. a v běžných situacích nedorozumění

POV: respektování pravidel, vzájemná samostatná dohoda

plněno dne:

pedagoga)

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro

ZHODNOCENÍ PRŮBĚŽNÉ, KAŽDODENNÍ

☀ 3.5.

VN: smyslová hra

Vypadáš vesele nebo smutně

- vyprávění kocoura Starostlíka, který byl na výletě ve velkém městě
- cestou potkával lidi s různým výrazem ve tváři, proč asi??? – diskutujeme
- každé z dětí si líčidly namaluje obličej (podle pocitů, jak se dnes cítí)
- učitelka pomůže a namaluje se také (malujeme velký úsměv, menší – nejistý úsměv, zuby a zamračení, slzy apod.)
- děti se podívají na sebe do zrcadla a mají za úkol popsat své pocity a náladu diskutujeme o pocitech a náladách
- proč se asi takto cítím, když mám takový výraz ve tváři
- jak budeme my ostatní nápomocni situaci změnit, nebo jak ji můžeme pocitově sdílet

C – DZČpP: rozvíjet a formovat u dětí prosociální postoje (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)

C – DZČpD: rozvíjet si prosociální postoje vzhledem k druhým

C – DZČpD: učit se chovat se prosociálně, umět tolerovat, respektovat druhého

MPpP: slovní – monologická – vyprávění
slovní – dialogická – diskuse
náznorně demonstrační – demonstrace obrazů statických
MPpD: slovní – dialogické – diskuse
náznorně demonstrační – pozorování, předvádění
praktická – nácvik dovedností
INTvO: 1., 2., 4., 5.
INTvČ: 2.3., 2.4., 2.5., 3.1., 3.2., 3.6., 3.7., 3.8., 4.5.
POV: pojmenování pocitů-orientace v nich

---

plněno dne: _____ ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro
pedagoga)

formulář viz 3.1.

☀ 3.6.

VN: improvizací hra
Pan Ejchuchu a pan Achich (Svobodová, str. 95)

Kocour Staroslík představuje dva pány, které každé ráno potkává při cestě do mateřské školy:

„Když jde pan Ejchuchu do práce, každý jej hned pozná už z povzdálí, zpívá si, poskakuje a má stále dobrou náladu, ale co vám mám povídat, vy sami víte nejlépe, jak to vypadá, když je někdo spokojený, šťastný, veselý .....kdo chce, může pana Ejchuchu předvést.

Když jde ale do práce pan Achich, skoro jej není vidět. Jde pomalu, potichu, povzdychává a moc se nerozhlíží, ale co vám mám povídat, vy sami víte nejlépe, jak to vypadá, když je někdo zamračený, plachý.....kdo chce, může pana Achich předvést.“

Děti mají dostatečný časový prostor předvést obě postavy příběhu; kocour Staroslík vytáhne hudební nástroje, doplňky oblečení a diskutuje s dětmi, na který nástroj který z nich hraje, či co z doplňků má každý z nich na sobě. Nakonec dá dětem vybrat, kterým z nich by chtěly být (děti si vezmou patřičný nástroj a doplněk oblečení a předvádí postavy.

C – DZČpP: rozvíjet u dětí toleranci a respekt k druhému – prosociální postoje

C – DZČpD: naučit se toleranci a respektu k druhému

Ú – DZČpD: učit se tolerovat a respektovat zvláštnosti druhého

MPpP: slovní – monologické – vyprávění
náznorně demonstrační – pozorování, předvádění

MPpD: slovní – dialogické – diskuse, improvizace
náznorně demonstrační – předvádění
praktická – nácvik dovedností

INTvO: 1., 2., 4.

INTvČ: 1.5., 2.2., 2.3., 2.4., 2.5., 4.5.

POV: improvizace pocitů na základě vlastních poznatků a znalostí

---

plněno dne: _____ ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro
pedagoga)

formulář viz 3.1.

☀ 3.7.

VN: improvizální hra

Čtyři kamarádi

Kocour Starostlík přivádí své kamarády – Radost, Smutek, Vztek a Strach: „Musím vám představit své kamarády, vlastně já nevím, jestli mám ještě s nimi kamarádit??? Pořád se jen hádají, tři z nich tvrdí, že jsou nejdůležitější, a ten čtvrtý neví k čemu tady na světě je.“

Vztek tvrdí, že je nejdůležitější, protože každého přepere....Strach tvrdí, že je nejdůležitější, protože se ho každý bojí, kdyby se jej lidé nebáli, mohlo by je třeba přejet auto nebo by mohli spadnout ze skály.....Smutek tvrdí, že nejdůležitější je on, protože kdyby se děti radovaly třeba, že se jim rozbilo kolo nebo umřel křeček, tak by to byl pěkně bláznivý svět. Radost je z toho všeho smutná a rozpačitá a vlastně neví, k čemu vlastně na světě je .....pomožme jim !!!

Povídáme si, proč je na světě důležitá Radost, jak by to vypadalo, kdyby po světě chodili jen smutní, strachující se a vzteklí lidé – děti tyto lidi předvádí. Děti také roztřídí smajlíky podle „jmen“, popř. si svého vyberou pro danou chvíli – jak se cítí. *Důležité je zdůraznit, že každý má v životě lidí důležité místo – jsou to naše EMOCE a každou z nich potřebujeme.*

(Svobodová, str. 95)

C – DZČpP: podporovat u dětí vznik prosociálních postojů (sociální citlivost, toleranci, přizpůsobivost)

C – DZČpD: rozvíjet si citlivost, toleranci, respekt a vzájemnou přizpůsobivost k druhým

Ú – DZČpD: učit se tolerovat druhého a přizpůsobovat se

MPpP: slovní – monologické – vysvětlování

názorně demonstrační – pozorování, předvádění, demonstrace obrazů statických

MPpD: slovní – dialogické – rozhovor

názorně demonstrační – předvádění

praktická – nácvik dovedností

INTvO: 1., 2., 4., 5.

INTvČ: 1.9., 2.3., 2.4., 2.5., 3.5.

POV: vlastní samostatná improvizace emocí

---

plněno dne:

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro

pedagoga)

formulář viz 3.1.

☀ 3.8.

VN: kooperativní hra

Kresba jednou tužkou – dnes je venku hodně smutno, je zamračeno, chladno prostě neveselo, nic nesvítí, nic nehřeje, copak se nám dnes ještě neukázalo? (sluníčko). Tak si jej nakreslíme a ještě mu i zazpíváme (píseň Hřej sluníčko hřej, Sluníčko se kutálí) – děti kreslí sluníčko na výkres (graf. cvik motání)

Děti dostanou další velký výkres, vypnou „zvuk“ (nemluví), mají za úkol vybrat si bez „zvuku“ kamaráda, dohodnout si spolupráci a nakreslit jednou pastelkou na jeden papír společně způsobem motání SLUNÍČKO.

Důležitá je souhra pohybů a vzájemná spolupráce bez mluvení.
(Svobodová, str. 112)

C – DZČpP: podporovat u dětí rozvoj prosociálních postojů – přizpůsobivost; rozvíjet jejich vzájemnou spolupráci

C – DZČpD: rozvíjet si vzájemnou spolupráci a vzájemné přizpůsobení se

Ú – DZČpD: učit se přizpůsobovat se a vzájemně spolupracovat

MPpP: slovní – dialogické – rozhovor
názorně demonstrační – předvádění

MPpD: slovní – dialogické – rozhovor
názorně demonstrační – předvádění
praktická – nácvik dovedností

INTvO: 1., 2., 4., 5.

INTvČ: 1.5., 2.1., 3.3., 3.4., 4.1., 5.3., 5.4.

POV: vzájemná spolupráce a rozvoj pozitivních emocí

---

plněno dne:

pedagoga)

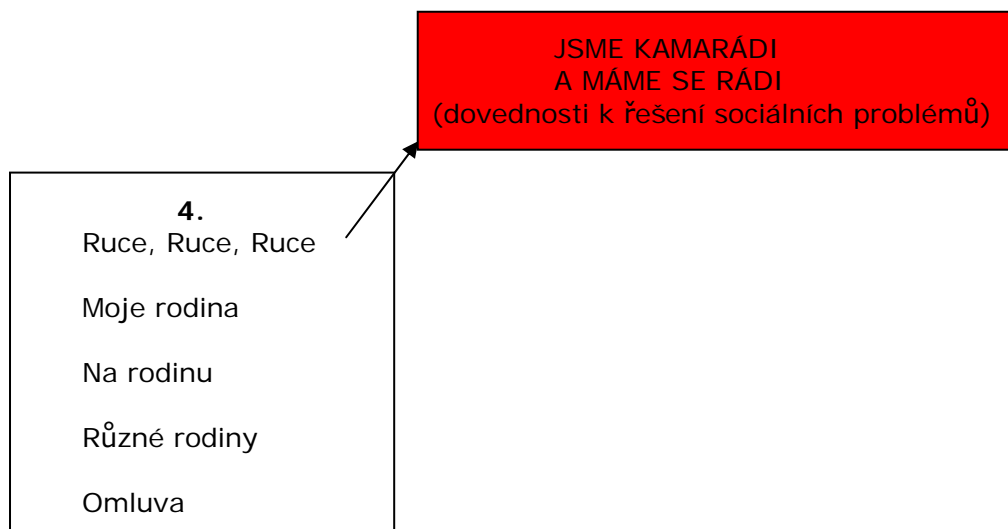
ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro

formulář viz 3.1.

NÁMĚTY EDUKAČNÍCH ČINNOSTÍ

DÍTĚ A SPOLEČNOST

☀ 4.1.

VN: kooperativní hra
Ruce, ruce, ruce – motivace:

*Zatleskáme, zamáváme
To jsou prsty, to jsou dlaně,
na hlavu si ruce dáme.
mýdlo s vodou patří na ně.*

*A po mýdle zase jídlo
a po jídle zase mýdlo.
na kolena na bradu
a teď hezky dozadu.*

Ú – DZČpD: učit se chápat pravidla společenského soužití

MPpP: slovní – monologická – vyprávění

názorně demonstrační – pozorování, předvádění, demonstrace obrazů statických

MPpD: slovní – monologická – vyprávění

názorně demonstrační – předvádění

praktická – nácvik dovedností

INTvO: 1., 2., 3., 5.

INTvČ: 4.1., 4.3., 4.4., 5.1., 5.2., 5.3., 5.4., 5.5., 5.6., 5.7. **POV:** komunikativní

dovednosti, sociální dovednosti – pocity a s ním spojená prezentace pravidel dané rodiny

---

plněno dne:

pedagoga)

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro

formulář viz 4.1.

☀ 4.3.

VN: námětová hra

Na rodinu (diagnostika)

- děti si hrají v kuchyňském koutku na rodinu
- učitelka sleduje vztahy a projevy dětí, řešení konfliktů, diagnostikuje dosavadní zkušenosti

C – DZČpP: seznámit děti s pravidly společenského soužití

C – DZČpD: naučit se chápat pravidla společenského soužití

Ú – DZČpD: učit se postupně chápat a používat pravidla společenského soužití

MPpP: názorně demonstrační – pozorování

MPpD: slovní – monologická – rozhovory, diskuse

praktická – nácvik dovedností

INTvO: 1., 2., 3., 5.

INTvČ: 4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 5.1., 5.2., 5.3., 5.4., 5.5., 5.6., 5.7.

POV: spontánní prezentace vlastních zkušeností

---

plněno dne:

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro pedagoga)

formulář viz 4.1.

☀ 4.4.

VN: didakticky zacílená aktivita

Různé rodiny

- výstavka obrazů
- zopakování písně Kamarád
- děti si prohlíží „výstavku“ obrázků různých rodin

Popisujeme obrázky, diskutujeme o výrazech ve tvářích, hledáme důvody, proč jsou takoví? Co je důvodem jejich výrazu ve tvářích? Srovnáváme rodiny různé barvy pleti, různých kultur (bohaté X chudé, venkovské X městské, úplné X neúplné, smíšené)- vlastní srovnání rodiny dítěte.

C – DZČpP: rozvíjet u dětí pravidla společenského soužití

C – DZČpD: mít povědomí o pravidlech společenského soužití, naučit se je chápat a užívat

Ú – DZČpD: učit se chápat a používat pravidla společenského soužití ve svém okolí
MPpP: slovní – monologická – vysvětlování
názorně demonstrační – demonstrace obrazů statických
MPpD: slovní-rozhovory, diskuse
INTvO: 2., 3., 5.
INTvČ: 1.9., 2.3., 3.6., 4.2., 4.3., 4.4., 5.1., 5.2., 5.3., 5.4., 5.5., 5.6., 5.7.
POV: pochopení pravidel soužití, vlastní názor

---

plněno dne:

pedagoga)

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro

formulář viz 4.1.

Jednoduché problémy každodenních nedorozumění dětí mohou být důsledkem neefektivně plynoucího času, stráveného dohadováním a vzájemným osočováním kdo si začal, popřípadě kdo je vinen. Tyto konflikty mohou být často rychle vyřešeny pouhými čtyřmi slovy: „JE MI LÍTO. PROMIŇ.“

4.5.

VN: simulační hra

Omluva

- zkusíme si různé druhy omlouvání
- kocour Starostlík chválí a odměňuje děti (pohlazením, pomazlením)

C – DZČpP: rozvíjet u dětí pravidla společenského soužití

C – DZČpD: naučit se chápat a vědomě užívat pravidla společenského soužití

Ú – DZČpD: uplatňovat pravidla společenského soužití ve svém okolí

MPpP: slovní – monologická – vysvětlování
názorně demonstrační – předvádění

MPpD: praktické – nácvik dovedností

INTvO: 2., 3., 5.

INTvČ: 3.2., 3.3., 3.4. a dle aktuální situace

POV: užívání pravidel soužití v situaci

---

plněno dne:
pedagoga)

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro

formulář viz 4.1.

NAMĚTY EDUKAČNÍCH ČINNOSTÍ DÍTĚ A SVĚT

JSME KAMARÁDI
A MÁME SE RÁDI
(dovednosti k řešení sociálních problémů)

5.\

Začarované děti

Začarovaná rodina

Ruce máme k tomu, abychom si pomáhali

Procházka v přírodě

Svět je jedná velká rodina

Spojení

☀ 5.1.

VN: prakticko-tvůrčí aktivita

Začarované děti

Kocour Starostlík vypráví, jak by se situace ve světě mohla alespoň na chvíli vyměnit = zvířátka by byla lidmi a lidí zvířaty; když by se stal člověkem, byl by milý, veselý, měl by rád humor, pomáhal by, dodržoval by pravidla, spolupracoval by...atd.-děti doplňují další lidské vlastnosti i ty negativní.

Kocour Starostlík kouzelnou hůlkou začaruje všechny děti ve zvířátka (každé z dětí má vlastní volbu, kterou musí po nakreslení na papír zdůvodnit-vlastnosti zvířete, kterým by chtěl být a proč).

C – DZČpP: rozvíjet u dětí úctu k životu ve všech jeho formách a vést k pochopení vlastní sounáležitosti se světem

C – DZČpD: naučit se chápat formy života, učit se úctě k nim, chápat vlastní sounáležitost se světem

Ú – DZČpD: učit se chápat formy života

MPpP: slovní – monologická – vyprávění, vysvětlování

MPpD: názorně demonstrační – předvádění
praktické – nácvik dovedností

INTvO: 1., 2., 3., 4.

INTvČ: 1.3., 1.6., 2.3., 4.2., 4.3., 4.4., 5.1., 5.2., 5.3., 5.4., 5.6., 5.7.

POV: znalost vlastností a projevů jedné z forem života – zvířata

*plněno dne:
pedagoga)*

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro

Ú – DZČpD byl splněn:

zcela

nebyl

částečně

- Seznámily se děti s nějakou novou sociální dovedností, se kterou?
  - Procvičily si děti některou ze sociálních dovedností, kterou?
  - Upevnily si některou ze sociálních dovedností, kterou?
  - Řešily děti v činnosti nějaké neadekvátní chování kamaráda?
  - Jak neadekvátní chování vypadalo – projevy verbální i neverbální?
  - Jaké bylo řešení?
-

☀ 5.2.

VN: prakticko-tvůrčí činnost

Začarovaná rodina (diagnostika)

Kocour Starostlík vypráví, jak se jeho celá rodina začarovala do rodiny lidské, vypráví o tom, jak to teď v jejich pelíšku funguje (kočička každý den vaří, pere prádlo, žehlí apod.). Každé z dětí si vezme fotografii své rodiny, kouzelnickou hůlkou ji začaruje do zvířat a výsledek nakreslí.

C – DZČpP: rozvíjet u dětí úctu k životu ve všech jeho formách a vlastní sounáležitost se světem

C – DZČpD: naučit se chápat formy života, učit se úctě k nim, chápat vlastní sounáležitost se světem

Úkol pro dítě: učit se chápat formy života a vlastní sounáležitost se světem

MPpP: slovní – monologická – vyprávění, vysvětlování
názorně demonstrační – demonstrace obrazů statických

MPpD: názorně demonstrační – předvádění
praktická – nácvik dovedností

INTvO: 1., 2., 3., 4.

INTvČ: 1.3., 1.6., 2.3., 3.5., 4.2., 4.3., 4.4., 5.1., 5.2., 5.3., 5.4., 5.6., 5.7.

POV: samostatná prezentace vlastností zvířat, jejich projevů na základě dosavadních zkušeností

plněno dne:
pedagoga)

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro

formulář viz 5.1.

☀ 5.3.

VN: praktická činnost

Ruce máme k tomu, abychom si pomáhali

- Kocour Starostlík přinesl dárek pro svou kamarádku Justýnu (smotal pacičkami krásné červené klubíčko, aby si měla s čím hrát).
- Povězte, co všechno děláme, tvoříme, vyrábíme rukama my lidé? – vzájemná diskuse
- Děti mají za úkol vyrobit jakýkoli jednoduchý dárek pro kamaráda, maminku, paní uč. (dle vlastní volby) „DÁREK“ (kreslí obrázky, modelují modely, staví z lega, skládají obrázek z puzzle...apod.).

C – DZČpP: naučit děti spoluvytvářet zdravé a bezpečné prostředí

C – DZČpD: naučit se spoluvytvářet zdravé a bezpečné prostředí

Ú – DZČpD: vlastním přičiněním spoluvytvářet zdravé a bezpečné prostředí

MPpP: slovní – monologická – vyprávění, vysvětlování
názorně demonstrační – předvádění

MPpD: názorně demonstrační – předvádění
praktické – nácvik dovedností
INTvO: 1., 2., 3., 4.
INTvČ: 1.6., 1.9., 2.6., 4.1.
POV: pozitivní postoj vědomě přeformovaný do materiální hodnoty

---

plněno dne:
pedagoga)

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro

formulář viz 5.1.

☀ 5.4.

VN: smyslová praktická činnost
Procházka v přírodě

Kocour Starostlík nás zavedl do přírody a chtěl by vědět, zda-li umíme použít naše ruce i k poznávání přírody. Můžeme se dotknout kmenu stromu, vzít do ruky kámen, hlínu, větvičku, šišku, trávu apod. Zkoušíme při opakování využít i zavázaných očí a poznávat již viděné věci z přírody, zazpíváme si písničku:

*V lese je krásně, jehličí voní.
Příroda prosí, nebud'te sloni.
My sloni nejsme, půjdeme tiše.
Co les nám dává, chceme vidět i slyšet.*

Můžeme si povědět o pocitech, které nás teď momentálně provázejí.

C – DZČpP: rozvíjet u dětí úctu k životu ve všech jeho formách
C – DZČpD: naučit se mít úctu k životu ve všech jeho formách
Ú – DZČpD: učit se a rozvíjet úctu k životu ve všech jeho formách
MPpP: slovní – monologická – vyprávění, vysvětlování
názorně demonstrační – předvádění, pozorování
MPpD: názorně demonstrační – předvádění, pozorování
praktické – nácvik dovedností
INTvO: 1., 2., 3., 4.
INTvČ: 1.3., 1.5., 2.1., 2.4., 5.1., 5.2., 5.3.
POV: vlastní postoj k určitým formám života

---

plněno dne:
pedagoga)

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro

formulář viz 5.1.

☀ 5.5.

VN: činnost uvádějící dítě do světa
Svět je jedna velká rodina

Kocour Starostlík přišel s mapou světa, na které jsou vyznačeny i různé druhy fauny a flóry – podle místa výskytu. Diskutujeme o různých druzích fauny, flóry i různých národnostech lidí na světě – děti prezentují pouze své dosavadní znalosti (jde o pochopení sounáležitosti se světem lidé X zvířata X rostliny).

C – DZČpP: rozvíjet u dětí úctu k životu ve všech jeho formách
C – DZČpD: naučit se mít úctu k životu ve všech jeho formách
Ú – DZČpD: naučit se projevovat úctu k životu ve všech jeho formách
MPpP: slovní – monologická – vyprávění, vysvětlování
názorně demonstrační – předvádění, demonstrace obrazů statických
MPpD: slovní – dialogická – diskuse
INTvO: 1., 2., 3., 4.
INTvČ: 1.3., 1.5., 4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 5.1., 5.2., 5.3., 5.4., 5.6., 5.7.
POV: prezentace vlastního postoje k životu ve všem jeho formám-pochopení
sounáležitosti

---

plněno dne:
pedagoga)

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro

---

formulář viz 5.1.

☀ 5.6.

VN: didakticky zaměřená hra
Spojení

Kocour Starostlík vysvětluje, jak jsme všichni navzájem propojeni – lidé X zvířata X příroda X rostliny X pocity X činy apod.; má klubičko a vyzývá děti k názorné ukázce. Děti si vezmou do ruky jakoukoli připravenou věc (ulitu, kámen, list, větvičku, plyšové zvíře... apod.). Sedí v kruhu, drží vybranou věc a postupně si klubičko vzájemně posílají... k tomu říkají... např. – jsem spojená s ulitou, protože jsme součástí světa, je krásná, důležitá, zvláštní, pomáhající... apod. Vystřídají se všechny děti a klubičkový kruh se uzavře (jako zeměkoule).

C – DZČpP: rozvíjet u dětí úctu k životu ve všech jeho formách
C – DZČpD: naučit se projevovat úctu k životu ve všech jeho formách
Ú – DZČpD: projevovat úctu k životu ve všech jeho formách
MPpP: slovní – monologická – vyprávění, vysvětlování
názorně demonstrační – předvádění
MPpD: slovní-vysvětlování
praktická – nácvik dovedností
INTvO: 1., 2., 3., 4.
INTvČ: 1.3., 1.5., 4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 5.1., 5.2., 5.3., 5.4., 5.5.
POV: prezentace postoje k daným formám života, pochopení sounáležitosti

---

plněno dne:
pedagoga)

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro

---

formulář viz 5.1.

☀ 5.7.

VN: didakticky zaměřená hra
Celosvětové spojení

Děti si doma společně s rodiči vyrobí jednoduchou masku čehokoli (květina, strom, děvče, kočka, slunce, dědeček). Požádáme rodiče o malé občerstvení. Kocour Starostlík uvádí oslavu, rej masek; připomíná vše, co jsme se o světě doposud naučili – shrnutí poznatků

-děti tancují, baví se... Po celém velkém světě jsou chlapani a děvčata stejní jako vy, kteří se učí vnímat všechno kolem sebe, vědí, že k soužití je nejvhodnější dodržovat předem dohodnutá pravidla. Vědí, že když je nějaká nehoda s kamarádem, je lepší dělat kompromisy-dohodnout se. Vědí, že pocity druhého nemusí být stejné jako ty naše, že jsme tu jeden pro druhého a bez vzájemné pomoci toho nedokážeme tolik, jako s ní.

C – DZČpP: rozvíjet u dětí podvědomí o vlastní sounáležitost se světem, vést děti k vědomému spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí

C – DZČpD: naučit se vnímat vlastní sounáležitost se světem, naučit se vědomě spoluvytvářet zdravé a bezpečné prostředí

Ú – DZČpD: vnímat vlastní sounáležitost se světem, spoluvytvářet zdravé a bezpečné prostředí ve svém okolí

MPpP: slovní – dialogická – rozhovor
názorně demonstrační – předvádění

MPpD: praktická – nácvik dovedností

INTvO: 1., 2., 3., 4.

INTvČ: 1.3., 1.5., 4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 5.1., 5.2., 5.3., 5.4., 5.5., 5.6.

POV: prezentace vlastní potřeby životní sounáležitosti

---

plněno dne:
pedagoga)

ZHODNOCENÍ (zpětná vazba pro

formulář viz 5.1.

DIAGNOSTIKA

Je vhodné před začátkem a po ukončení projektové práce diagnostikovat skupinu edukantů, se kterou bude projekt uskutečňován a plněn jeho stanovený cíl.

Předpokládaná volba průzkumných, diagnostických metod:

POZOROVÁNÍ (pozorování a zaznamenávání situací)

Metoda pozorování bude spočívat v záměrném a plánovitém vnímání konkrétních situací, které budou vyžadovat dovednost dítěte-děti, k řešení sociálních problémů navzájem. V případě daného pedagogického problému půjde o pozorování extrospektivní (pozorování jiných) a současně o pozorování volné (orientační, bezděčné) a pozorování zaměřené (systematické, kontrolované).

- půjde o sledování a zaznamenávání běžných situací mezi dětmi a jejich způsobů řešení
- budou zařazovány zacílené činnosti k prevenci i samotnému řešení sociálních problémů mezi dětmi

ROZHOVOR (volný, řízený)

Metodou rozhovoru budou získávány informace o názorech, postojích, přáních, obavách dítěte – půjde o informace „vnitřního světa“ dítěte. Rozhovory i popisy budou probíhat průběžně-aktuálně vzhledem ke konkrétním situacím a preventivním opatřením. Při rozhovoru bude zohledněna stránka obsahová i formální (projev verbální i neverbální). Rozhovor bude řízený – částečně strukturovaný nebo volný.

Záznam dítěte

<u>diagnostikované oblasti:</u>	<u>písemný záznam:</u>
dítě se emočně projevuje:	sebejisté impulsivní vyrovnané ustrašené držící se zpět
dítě navazuje vzájemný kontakt:	je aktivní je bezprostřední s pomocí je velmi ostýchavé nenavazuje
dítě se prosazuje:	velmi často intenzivně často občas velmi málo neprosazuje se
dítě je schopno kooperace:	se všemi bez rozdílů s dětmi „silnějšími“ s dětmi „slabšími“ pokud mu ji někdo nabídne, spolupracuje neumí spolupracovat
dítě reaguje na konflikt:	impulsivně rvačkou impulsivně hádáním diskusí „podlézáním“ je vystrašené
dítě přijímá kritiku:	přijímá, bere si z ní ponaučení přijímá, nepoučí se z ní nepřijímá, je vzdoruje, bere si ponaučení přijímá, je lítostivé, bere si ponaučení nepřijímá, vzdoruje, nebere si ponaučení

(upraveno podle ZELINKOVÉ 2007)

Záznam sledované skupiny

Který ze sociálních problémů se v dané sledované skupině nejčastěji vyskytuje?

- běžné hašteření (o hračku, o roli ve hře)
- naschvály
- sebeprosazování se z hlediska fyzické „síly“ (vzrůst, věk)

Jiné:

Jaké neadekvátní chování se při sociálních problémech nejčastěji vyskytuje?

- poštuchování
- křik
- nadávky
- agrese (fyzický útok)

Jiné:

Záznam dítěte

Námět záznamu pro ROZHOVOR:

- Řešíme ve třídě nějaké problémy?
- Vzpomeneš si jaké?
- Jak je řešíme?
- Všiml (a) sis, jak nejčastěji řešíte problémy mezi sebou?
- Je rozdíl mezi řešením problémů mezi chlapci X mezi děvčaty?
- Co je nejčastějším „původcem“ konfliktů?
- Co ti při řešení problémů nejvíce vadí?
- Máš z něčeho nebo někoho obavu, strach?
- Řešil (a) jsi nějaký problém sám (a)?
- Proč ..... a jak?

Hodnocení situace z pohledu edukátora:

Jak dítě při rozhovoru reagovalo?

(reagovalo přirozeně, spontánně, nedokázalo si vzpomenout apod.)

Jak odpovídalo?

(mělo obavu, bylo velmi nervózní apod.)